

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V ednosti je moč!

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četril leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč. ponedeljske zjutranje številke po 3 nvč. izven Trsta po 1 nvč. več.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osemtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzobjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Celovec 16. Cesar in nadvojvoda Fran Ferdinand sta prispela semkaj. Na kolodvoru so ju pozdravili nadvojvoda Rajner, poveljnik generalnega štaba baron Beek, deželni glavar, župan in drugi dostojanstveniki. Popoldne je bilo kosilo na vojaškem vežbališču. Zvečer je bila bakljada in serenada. Mesto je razsvetljeno.

Carigrad 16. Parnik ruskega dobrovoljnega brodolva »Kerzon« je zapustil Bospor s 1000 izseljencev in vojakov, namenjenih v Vladivostok.

Bellgrad 16. S pristojnega mesta zatrjujejo, da so vesti o krizi v srbskem ministerstvu popolnoma neutemeljene.

Petrograd 16. Kitajski cesar je zaukazal ustanovitev nekake narodne straže. Vsaki Kitajec bode moral nekaj časa služiti v tej straži. V slučaju vojne bodo to stražo uporabljali kakor pomožno četo. Načelnika provincij Huangsi in Kuangtung, kjer je položaj najresnejši, morata tekom enega meseca osrednji vladi poročati o izvedenju tega ukaza.

Monakovo 16. Princ-regent Luitpold je daroval 50.000 mark prebivalcem Bavarske, ki so trpeli škodo vsled povodnji.

Southampton 16. Parnik »Gall« je odplul v južno Afriko s 1000 vojakov in častnikov na krovu.

Carigrad 16. Armenski patrijarh že deset dni ni bil v uradu. Sultan noče sprejeti njegove ostavke ter je imenoval komisijo treh členov, med katerimi je tudi Artin paša, ki naj preiščejo okolnosti, zaradi katerih hoče patrijarh odstopiti.

Carigrad 16. Porti se je od strani dveh poslanstev prijateljski svetovalo, da reši cerkveno vprašanje v Kumanovi.

Heb 16. Danes so socialisti pred uredništvom lista »Egerer Nachrichten« priredili nove demonstracije proti poslancem Iro, Hofer in Schönerer. Isto se je godilo pred sedežem nemško-nacionalnega kluba.

Pariz 16. »Temps« oporeka vesti, da bi bil minister za zunanje stvari, Delcasse, ukazal francoskemu konzulu v Pretoriji, naj svetuje predsedniku Krügerju, da sprejme angleške predloge.

P O D L I S T E K

Marta.

Ivan P.-k.

Pri odprtem oknu sedi bolna Marta...

Mesto je zavito v pusto, neprodirno meglo, ki prihaja skozi odprto okno v borno sobico Martino.

Dolgčas je.

Marta se je zamislila, jela je pogrezati svojo dušo v spomine davno minulih dni. Preživeti je hotela še jedenkrat svojo mladost, podobno sivi megli, skozi katero se je le redko ukradel jasen solnčni žarek — le za kratek hip...

Tudi Marta je nekaj ljubila z vso dušo, vroče... koprneče... Tega pa je že vrlo davno! Tedaj je imela še gladko lice in strast še ni zažrtala svojih gub vanje. Tudi lasje ji niso sivali tedaj.

Ta ljubezen pa je bil le kratek solnčni žarek, ki jo je objel za trenutek in hitro zbežal,

Socialni utrinki.

XII.

Asocijacije.

Spoznanje, da v konkurenčnem boju, ki je neizbežen atribut kapitalizma, slabše peša in propada; in dejstvo, da je vsako proizvajanje temložje in uspešnejše, čim večja sredstva so podjetju na ra zpolago, je rodila različne asocijacije, katerih najznamenitejše so akcijske družbe in produktivne zadruge. Prvim in drugim je glavni namen, okrepiti se za konkurenčni boj. Toda prve so večinoma agresivne, druge pa defenzivne; velika akcijska podjetja hočejo manjše proizvajalce uničiti, produktivne zadruge žele svoje ude pred velikimi konkurenti obvarovati. Akcijske družbe propadajo včasih, produktivne zadruge pogostoma.

Ideja asocijacije pa vendar ne izgine. Korak za korakom si pridobiva terena. Iz malih delniških družeb so se izlegle velikanske zveze pod imenom karteli, ringi, trusti. Včasih so te udruge ofenzivne in defenzivne obenem, navadno pa so organizovane za naskok. Njih moč morajo občutiti manjši podjetniki, katerim je nemogoče, tekmovati s takimi kapitalističnimi orjaki, pa se morajo umakniti; občutiti mora pa to moč tudi ljudstvo, kajti kadar je konkurenca slabjših uničena, postaja kartel ali trust absoluten in diktira kupujočemu občinstvu cene po svoji mili volji.

Prava domovina takih velekapitalističnih združb je severna Amerika, kjer rastejo, vzleže zakon proti trustom, kar iz tal kakor gobe izza dežja. Tam najdemo trustov za vse mogoče življenske potrebščine: za petrolej, za stroje, za vozove, za ploščevino, za mleko, za krste. Letošnje spomladi se je v Novem-Jorku enega dne ustanovilo 15 takih združb.

Spomniti se moramo, da je v Ameriki velikanska industrija. Najslavnejši tehniki našega časa: oba Edinsona, Tesla pospešujejo strojno gospodarstvo z vedno novimi izumi. Zedinjene države stoje brez dvoma v znamenju kapitalizma. In prav tu vidimo asociiranje podjetništva. To je vsekakor značilno.

Glede produktivnih združb nam je upoštevati poglavito dve vrsti: asocijacije malih podjetnikov,

kakor lahna senea, kakor blede utrinek — mimo nje!

Varal jo je — ona pa je ljubila in trpela! Za temi žalostnimi dnevi pa so prišli dnevi polni ljubezni in sreče...

V motnem, krvavo obrobjenem Martinem očesu se je prikazala solza in zdrsnila po velem, nagubanem licu... To so bili dnevi mlade matrine ljubezni!

Še danes se ji zdi, da vidi pred seboj njegovo nežno lice, podobno pomladnemu evetu mlade jablane in njegove velike, globoke, modre oči ter njegove zlate lasce. Kako se smehlja to dete — tako se znajo smehljati le angeljčki! In on je bil tudi angeljček, nedolžen, čist, lep angeljček.

Marta je bila srečna, ljubeča mati!

Toda ta sreča je zgine, kakor zgine dim. Komaj je začelo dete tekati in izgovarjati sladko mamino ime — pa je prišla mrzla, neizprosna smrt in je umorila mladi evet, vzgojen od matrine ljubezni.

obrtnikov, sploh udov takozvanega srednjega stanu, pa zadruge delavcev, katerim pristopajo včasih tudi mali mojstri.

Prve zadruge ne uspevajo. Godi se jim, kakor zrnu, ki je prišlo med dva mlinska kamena. Z ene strani imajo uničujoče tekmovanje velikega kapitalizma, napram kateremu ostajajo slabi tudi v zadruzi, kajti čeprav je stokrat ena sto, je vendar velikanska razlika, ali je teh sto v eni roki, ali v stoterih; z druge strani pa pritiskajo delavci, ki zahtevajo tudi od malih podjetnikov boljše plače, zavarovanje, s kratka: zboljšanje razmer. Tudi drugim takim zadrugam, delavskim, ki so bile utemeljene na gospodarski enakopravnosti vseh udov, se je dolgo prav slabo godilo. Mnogo jih je propalo, kajti tudi one niso mogle tekmovati velikemu kapitalu.

Tu pa se je odprl nov pot.

Današnja družba ima ogromno število posredovalcev izmed produkcije in konsuma. — Brez denarja je nemogoče snovati in vzdrževati kakšno industrijsko podjetje. Odkod naj bi torej produktivne zadruge dobile denarja, ne samo za prvi začetek, temveč tudi pozneje? To je bilo pri nekakih kapitalističnih zadrugah najbolj kočljivo vprašanje.

Misel, koliko denarja porablja dandanes posredovanje produktov, je zasijalo kakor blisk v temno noč. Ako bi prišel denar, ki se izdaja za to posredovanje, zadrugam v prid, bi te dobile sredstev za obstanek in razvoj. Toda kako? Zadruge, ki so se ukvarjale s tem vprašanjem, so bile delavske. Največje število konsumentov je pa tudi v delavskih krogih. Kaj, ko bi delavci postali svoji lastni proizvajalci in konsumenti? Če bi organizirali izdelovanje in porabo? Dobiček posredovalcev bi jim prišel v prid in s časom bi te zadruge morale postati dosti močne, da bi iz lastne moči tekmovale velikemu kapitalu.

Tako se je rodila ideja produktivno-konsumnih združb, ki se v industrijskih deželah, zlasti pa na Angleškem, v Belgiji, v Švici, bolj in bolj realizuje in razširja.

Te produktivno-konsumne zadruge so slika naše gospodarske bodočnosti. Družba kakor celota proizvede in konsumira. Torej je mogoče producirati za konsum, izdelovati sistematično, po potrebi

Marti se je zdela, da so ji vzeli dušo iz telesa, ko so ji vzeli dete.

Nič ni plakala. Nemo je zrla, kako so zabijali malo belo krsto, le v duši je čutila nezumno bol. Zdelo se ji je, da ji zabijajo ostre žebelje v dušo, mesto v krsto njenega angeljčka...

Z dekletom pa je zgubila tudi vso vero v življenje, v ljubezen, v svet — v Boga!

Ni molila več kakor prej — ni jokala več — ostala je brezčutna, ta lepa Marta...

Tedaj pa je začela padati vedno globlje in globlje. Začela je živeti — mnogo živeti in ljudje so se je jeli ogibati kakor živega mrliča, gnilega od človeške družbe.

Marta se tudi sramovala ni več!

Imela je »prijateljev«, veliko »prijateljev«, starih in mladih...

Ko so se naveličali jedni, prišli so drugi, tretji...

Ko pa jih ni bilo več k nji, jela jih je iskati sama po ulicah, v temnih nočeh in po umazanih beznicah... (Zvršetek pride.)

družbe. Današnja hiperprodukcija odpade, brezposelne moči pridejo v delo, tehniški razvoj postane blagoslov, ker olajšuje ljudem delo, ne da bi jim jemal kruh, človeški trud se zmanjšuje, vsa družba dobi veliko svobodnega časa, ki se lahko porabi za polepšanje življenja, za izobrazbo, zabavo, počitek. Z gospodarskimi razmerami se izpremenijo tudi družabne, novi gospodarski red ustvari novo kulturno perijodo.

Embrijo te gospodarske kulturne bodočnosti se že giblje v telesu kapitalistične družbe. Treba je le še časa in dobrih kirurgov, da zagleda beli dan.

(Pride še.)

Politični pregled.

TRST 18. septembra 1899.

Prihodnje zasedanje isterskega deželnega zbora se sklicuje, glasom »Piccola«, zopet v Koper. Razpravljalo da se bo v prvi vrsti o premestitvi deželnih uradov v Pulj. — No, bomo pa videli zopet, kako bosta lovila slepo miš: deželnozborna večina in slavna vlada. In to tolažbo imamo tudi, da med njima tudi na tej igri prav za gotovo ne pride do spora. K večjemu da se vlada zopet umakne tja, kjer jo hočejo imeti — Italijani.

K položaju. Z Dunaja javljajo, da so se izjalovili vsi poskusi, storjeni v ta namen, da bi Čehi privolili v odpravo jezikovnih naredeb. Češki poslanci izjavljajo, da je situacija na Češkem taka, da se nikakor ne morejo odločiti za to žrtev, zahtevano od vlade v povspesjevanje akcije za narodno in parlamentarno pomirjenje.

In da se ti poskusi res delajo, to potrjujejo tudi češki listi. »Narodni listy« sodijo celo, da je odprava jezikovnih naredeb tako in tako že sklenjena stvar, da v prihodnje večino vstopijo vsi Nemei in desnica da se skrči v manjšino. Nemška katoliška ljudska stranka da je že razvila zastavo in da treba le povelja za odhod, pa izvrši svoj marš od desne na levo.

Tako slikajo »Narodni listy« položanje črno v črno. Vendar zagotavljajo, da Čehi ne odstopijo od svojih pravic. Seveda treba računati, da je slika bržkone malo pretirana. Toda to je gotovo, da je položanje jako resno in vedenje katoliške ljudske stranke jako — sumljivo.

V tej splošni zmešujavi, ob tej napetosti se se pač čuti kakor anahronizem, da se je združilo več važnih čeških in nemških podjetij oziroma tvrdk za skupen poziv do deželnih in državnih poslancev, katerem slikajo škodo, ki jo vsled srditih narodnih bojev trpita oba naroda na gospodarskem polju. Podpisani industrijalci, trgovci in obrtniki pozivljajo torej poslance, naj odstopijo od narodnega boja in ugledijo pot do sporazumljenja. Delajo naj na to da se spravi naroda, katerima pristojna jednako pravo v skupni domovini: v blagor posamičnika, vse dežele in države.

Vse lepo in morda bi tudi kaj izdalo, ako bi ne bilo — Wolf!

Minole sobote so se sešli v Pragi deželni in državni poslanci mladočeške stranke in so vsprejeli iz 6 točk sestojajočo resolucijo, v kateri povdarjajo, da hočejo vztrajati na državnopravnem, narodnem in političnem programu naroda. Pripravljani so ponuditi svojo roko za ozdravljenje državnega organizma, toda le v predpostavki, da se ničesar ne zgodi, kar bi kratilo pravice naroda češkega. Sredstva v tako ozdravljenje bi bila: preosnova sedanje vlade v parlamentarno vlado, oprto na avtonomistično večino; pravičnost do vseh narodov, zagotovljenje konstitucionalnih odnošajev na podlagi narodne in državljanske svobode v zmislu razširjenja avtonomije kraljestev in dežel. Protestuje pa proti temu, da bi se nasilno obstrukcijo hotelo potolažiti s krčenjem političke in narodne ravnopravnosti ali celo z uvedanjem nemškega državnega jezika. Z ozirom na negotove političke odnošaje vidijo češki poslanci v skupinah na desnici, na podlagi programa, kakor je bil obsežen svojedobno v adresem načrtu, najtrebneje varstvo posamičnim narodom in strankam. Češki poslanci ne morejo tajiti, da se v narodu pojavljata globoko nezadovoljstvo in ogorčenje. Češki poslanci imajo prej ko slej svobodno roko in hočejo urediti svojo prihodnjo taktiko jedino po tem, kakor bo zahtevala korist naroda. Slednjič nalaga resolucija izvrševalnemu

odboru in parlamentarni komisiji, naj, zaslišavši druge stranke večine, odločita in naj stavita svoje predloge zboru poslancev, eventuelno tudi deželnih zaupnikov.

Češka tehnika za Moravsko. Ker so se zadnje čase raznašale govorice, ki so vzbujale dvome, da-li se letos otvori ta visoka šola, zatrja »Politik«, da se dotična cesarska objavi že tekom tega tedna, tako, da se češka tehnika za Moravsko otvori že dne 1. novembra. Za vzdrževanje te visoke šole se za prihodnje leto postavi v proračun svota 200.000 goldinarjev.

O beligradskem procesu radi »vele-izdaje« prinaša praška »Politik« članek, v katerem navaja v kronološkem redu razvoj stvari od »atentata« sem pa do glavne razprave. Pripoveduje, na kako šepavih nogah sloni vsa obtožba, kakov lopov je glavni obtoženec Knežević, kako sta mu preiskovalni sodnik in prefekt narekovala izpovedbe, kako isti spreminja svoje izpovedbe, kako je »obtožena« gospa Jovanović preklela svoje izpovedbe, kako je med obtoženci tudi par tajnih policijstov, katere so utaknili v zapor le zato, da izpoveduje proti soobtoženim radikalcem, kako so obtoženega Angelića spravili v boljši svet (seveda so raznesli vest, da se je v zaporu obesil), ker so se bali njegove izpovedi — in kar je tacihi fines justice sedanjih oblastižev v Srbiji. »Politik« prihaja po vsem do zaključka, da je ta proces veliko večja sramota za naše stoletje, nego pa Dreyfusova pravda.

»Politik« ni rekla preveč. Kakov subjekt je ta Knežević, na katerega izpovedbe se opira vsa zatožba, je pokazal na razpravi dne 14. t. m., ko je rekel predsedniku sodišča v obraz: Človek, ako se noče uničiti, mora lagati!

In oprti na takega človeka hočejo soditi o svobodi, življenju in smrti zaslužnih državljanov!

Iz Belogagaada javljajo dne 15. t. m., da so vse nadalnje priče proti radikalcem iz iste vrste kakor prejšnje — skoro vse da so najete od oblasti, kar so nekatere celo priznale na razpravi. V vladnih krogih pa da so naravnost konsternirani, ker se je inozemstvo, zlasti pa avstrijsko in rusko oficijozno novinstvo tako odločno izjavilo proti temu procesu. Sodijo torej, da v resnici obglavljen bo jedini Knežević, drugi obsojenci pa, ako bo kateri bo sojen na smrt, bodo od kralja pomiloščeni.

Na zadnji razpravi so nekatere priče obtoževale zlasti obtoženega Tajsieća. Priča Milojevič je izjavil, da bi hotel dati jako važnih pojasnil glede kneza Črnogorskega. Državni pravdnik je predlagal, naj se seja pretrže in naj se priča zasliši v tajni seji. Sodišče je vsprejelo ta predlog.

Domače vesti.

Imenovanja. Poštними vezbeniki so imenovani absolvirani srednješole Josip Pelizon, Dragotin Umek, Eoij Zoratti, Lucian Taverna in Just Chiaruttini za Trst in Anton Janšček za Gorico.

Gimnazija v Pazinu. Iz Pazina nam pišejo dne 16. t. m.: Dosedaj je upisanih na hrv. gimnazij 108 učencev. Razun dveh, ki sta iz trž. okolice, oziroma s Krasa, so vsi Istrani. Mi sami smo se začudili tolikemu številu, koliko bolj se morate vi! Kaj pa še le vlada in nje zaveznica — italijanska stranka! Mogoče, da jih nekaj odpade na izpitu, ker jih je nekaj, ki so obiskovali italijanske elementarne šole. Na vsaki način pa jih ostane do 90. To število je najboljši odgovor na protest v Trstu dne 15. januarja t. l. To število je slovesen protest proti trditvi, da bi bili sinovi našega trpečega slovanskega naroda v Istri le za — kure pasti! Marveč, da so usposobljeni tudi za kaj boljšega.

Mi smo uverjeni, da je z odpretjem tega gimnazija početek pravega narodnega prepoveda v Istri, in uverjeni smo, da mladina, ki je vstopila v novi zavod, zmagonosno prebije borbo za boljo bodočnost, sebi in narodu v korist. Saj je med njimi mnogo nadarjenih dečkov, kakor smo čuli od poučene strani.

Italijani so poparjeni, ker niso bili pripravljani na toliko število naših.

Za I. razred italijanskega gimnazija je bilo včeraj, kakor se čuje, 73, za II. 13 učencev. Neka zanesljiva njih oseba pa je rekla: ne sarà una settantina! Torej se bojijo z številkami na dan. Tudi bengali, ki so imeli švigati v zrak in sere-

nada so izostali. Povdariti pa moramo, da je mej onimi, ki so se priglasili na ital. gimnazij, tudi takih, ki niti čitati ne znajo, in tudi takih, ki so se že leto dni učili kakemu rokodelstvu. Prišlo je tudi takih, ki so bili na gimnazijah v Kopu in Pulju, pa so tam dobili — mandolo.

Sploh bodo razmere na italijanskem gimnaziju take, da mora v kratkem navstati reakcija. In to od strani starišev, od občine in vsega naroda. In slednjič bo morala sprevideti tudi vlada, da to vendar ne gre, da bi tudi slovenski in hrvatski del dežele moral plačevati za taki kljubovni zavod, kjer se mu deca le raznarodujejo!

Sploh stoje stvari tako, da glede hrvatskega zavoda smemo z najboljšimi nadami zreti v bodočnosti, dočim se italijanski kljubovalci morajo le bati prihodnjih dogodkov.

Odkritje spomenika cesarice Elizabete v Pierisu. Včeraj so v Pierisu (v Furlaniji) odkrili spomenik blagopok. ces. Elizabeti, katerega je izdelal za 950 gl. mladi in nadarjeni kipar Avgust Portelli iz Rude. Ukljub neugodnemu, deževnemu vremenu je bilo na odkritju nad pet tisoč oseb, med njimi več vojaških dostojanstvenikov, mnogo gostov iz Trsta, ostali pa so bili domačini. Posebno smo opazili lepo število domačih deklet, belo oblečenih z šopki v rokah, 24 deklet je bilo oblečenih v črno in prepasanih z rumenimi trakovi. Dve godbi, domača in ona Tržaških veteranov, sto povzdigovali slavnost. Prošt iz Gorice je služil ob veliki asistenciji slovesno sv. mašo ter je po blagoslovu v lepem govoru pohvalil vrle vaščane, ki so ukljub svoji revščini zložili toliko svoto za krasni spomenik. Slavil je posebno mladega umetnika, ki je provzročil in izvedel lepo misel. Med službo božjo so pokali možnarji, vse cerkvene in društvene zastave so vibrale. Kiparju so izročili krasno izdelano medaljo v spomin. On jo zasluži v polni meri, kajti strokovnjaki cenijo kip, ki ga je izdelal za 950 gl., na 4000 gl. O postavljanju kipa na mesto se je zgodila nesreča. Domačinu Petru Spanghero je kip, ki tehta 25 stotov, poškodoval roko ter zdobil dva prsta.

Sicer pa je bila vsa slavnost lep dokaz, da v Furlanijah ni zamrlo patrijotično čustvovanje, in da bi se s temi sosedi dalo dobro izhajati, ko bi ne bilo tujih, privandranih hujskačev. Tudi ob slavnosti smo videli takih ljudi, ki niso prišli iz patrijotičnega navdušenja tjekaj, ampak iz drugih namenov. A njih jeza je onemogla...

Shod slovanskih časnikarjev v Krakovem. Za ta shod je določen naslednji program: V petek 22. t. m. prihod udeležnikov, ki naj se zglasé pri komiteju »Hotel Saski«, zvečer prijateljski sestanek istotam. V soboto 23. t. m. ob 8. uri dopoludne maša, ob 9. uri prva seja shoda v mestni dvorani. Na dnevnemu redu bo: Ogovor urednika g. Chylinkega, odobrenje poslovnega reda, volitev predsedništva, poročilo urednika dr. Beaupréa »O naloga in smotrih slovanskega časopisja v Avstro-Ogrski« in poročilo urednika Svet. Vajanskega »O slovanski vzajemnosti v časnikarstvu«. Popoludne si ugledajo udeležniki mesto, zvečer ob 8. uri pa bo »raut«, ki ga jim priredi mesto Krakov. V nedeljo dne 24. septembra ob 9. uri dopoludne druga seja shoda. Na dnevnem redu sta poročila urednika Prokopa Gregra v stvari ustanovitve slovanske korespondenčne pisarne in urednika dr. Sokolovskega: O potrebi ustanovitve slovanskega organa v franceskem ali nemškem jeziku. Ob 5. uri popoludne banket, ob 8. uri zvečer gledališka predstava. V ponedeljek, dne 25. t. m.: ob 9. uri dopoludne tretja seja shoda. Na dnevnem redu je poročilo urednika F. Hovorke o ustanovitvi zveze slovanskih časnikarjev in določitev mesta prihodnjega shoda. Popoludne narede udeležniki izlet v Wieliczko.

Slavnost v Rojanu. Vihar in naliv, ki se je pričel včeraj predpoludne, je sicer onemogočil 2. in 4. del slavnosti desetletnice »Zarje« — to je, predpoludanski pozdrav na slavnostnem prostoru in popoludanski koncert — ali 1. in 3. del: sprejemanje gostov, blagoslovljenje, slavnostni obhod in banket so se vršili toli veličastno, da so bila daleč nadkrijena vsa naša pričakovanja in da ostane včerajšnji dan v neizbrisnem spominu vsem udeležencem. Včeraj je bil res slovenski dan v Rojanu, nasprotniki so kar zginoli, nikjer ga nisi videl nobenega. Red je bil uzoren; to nam more potrditi — in stori gotovo tudi na pristojnem mestu,

ker ga poznamo kakor objektivnega uradnika — tudi gosp. viši komisar Bacher, ki je bil na lieu mesta z mnogimi redarstvenimi organi. Zopet včeraj smo dokazali, da našemu ljudstvu ne treba omejevatih svobode v gibanju, ker zna samo spoštovati postavljene meje.

Poročilo prinesemo jutri in zaključujemo te vrstice z iskrenimi čestitkami »Zarji« na včerajšnjem zares častnem dnevu.

Bravi i pisinesi! Bravi l' Istriani tutti. Tako poje slavo slavni „Piccolo“ slavni Pazincem-Italijanom, ker so baje naberačili za italijanski gimnazij 29 učencev, in ostalim Istranom, ker so dopolnili to število baje do 93. To da je dokaz, kako potreben je bil tak zavod. Ne oziraje se na to, da tema številkama še potrebuje potrdila od pristojne strani, vprašamo: ali smo mi z našimi učenci — preko sto — manj dokazali potrebo hrvatskega gimnazija? Seveda, slavni „Piccolo“ požira težko britko resnico, da so Hrvatje, katerih po njegovi statistiki ali sploh ni, ali pa kolikor jih, še niso dospeli do tiste stopinje v omiki, da bi smeli zalagati srednje šole s svojim naraščanjem, nabrali toliko učencev. Za to pa piše:

»Znano je, s kakšnimi sredstvi so hrvatski duhovniki in agitatorji — neduhovniki pritirali svojo čredo (hvala na komplimentu, fini »Piccolo«!) v Pazin. Dovolj je, če omenimo dejstvo, da so mnogo dečkov vzeli od dela na polju z obljubo roditeljem, da se jim otroci čez nekaj mesecev zopet vrnejo domov«.

Mi smo se v tej brezobraznosti čifutskega glasila spomnili starega slov. pregovora: »Kdor ni bil za pečjo, ne hodi drugega za peč iskat!«

Je pač po sebi in svojih mero vzela, ta — pokveka.

Attilo Hortis pred svojimi volilei. V soboto večer je bil v dvorani Tersicore shod volileev pete kurije. Predsedoval mu je g. Učekar. G. Gerin je poročal o političnem položaju ter konstatiral, da so italijanski poslanci v državnem zboru zadnji čas igrali najžalostnejšo ulogo. No, g. poslanec Hortis je bil vzlic temu laskavemu meanju o njegovem in njegovih tovarišev »delovanju« toli dobrodušen, da je dal izraza svoji veliki radosti z bok tega, da se zopet enkrat nahaja med svojimi volilei, ki so mu naložili tako častno in težko nalogo. — On da ni prišel govorit, ampak le da poslušal želje svojih ljubih volileev; o svojem »delovanju« v državnem zboru ni črhnil niti besedice, menda iz tega jednostavnega vzroka, ker ni imel ničesar povedati. Doslednost je lepa lastnost. In ta lastnost diči poslance naše pete kurije. Hortis molči na Dunaju — in dosledno tudi pred volilei!

Gospodu Hortisu čestitamo na ljubki dobrodušnosti njegovi; drugo vprašanje pa je, da-li smemo čestitati tudi — njegovi volileem?!

Novo slovansko podjetje v Trstu. Kakor morejo razvideti cenjeni čitatelji iz inserata, ki ga priobčujemo danes, je tvrdka R. Pretner otvorila novo spedijsko poslovnico. G. Pretner je po mnogoletnem poslovanju izborna izvežban v spedijski stroki in hoče svoje podjetje zasnovati v čim večem obsegu, tako, da bo mogel ustrezati naročilom iz vseh slovanskih pokrajin Avstrije. Mi ne moremo drugače, nego da z zadoščanjem pozdravimo ta pojav vzbujajoče se podjetnosti med našimi ljudmi.

Potreba slovenske šole v Trstu. Pišejo nam: Pričelo se je zopet šolsko leto. Ob dejstvu tem, ko mrkel pogled tržaškega Slovenca premo-triva tužno minost, turobno sedanost in z vladino nemilostjo podčrtano prihodnost tukajšnjih šolskih razmer, narekuje nam razjarjena vest par pikrih besed na adresu onih brezsrčnih činiteljev, ki kljubu svetim, po zakonu (na papirju) zajamčenim pravicam nesrečnemu narodu slovenskemu odrekajo celó ljudsko šolsko izobrazbo.

Pol tisoča ukaželjne mladine, ki, hlepeča po duševni izomiki, pohuja tesne in toli majhne prostore družbine šole pri sv. Jakobu, je deloma preskrbljena za prihodnost. A kje so tisti otroci, katerih se radi nedostajanja prostorov ni moglo vsprejeti, in oni, ki obiskujejo nemške in italijanske šole, v katerih jih je po izdani statistiki minolega šolskega leta še več, nego v zavodu družbe sv. Cirila in Metoda?!

Spomin na to nežno deco, ki je brez krivde starišev na potu odtujevanja svojemu narodu,

na potu narodnega izdajstva, privabiti mora v oko vsacega zavednega Slovenca britko solzo brezmejne žalosti. Bolesti mora se mu krčiti srce, užaljen ponos njegov pak mu nareka rezke vsiklike o prokletstvu nad osodo, ki je tako nemila našemu narodu. No, brez tolažbe vendar nismo. In vendar nam ne treba, da bi obupali. Ne upoštevajo nas, ker smo mala neznatna mladika onega velikanskega slovanskega drevesa, ki s svojo blagodejno močjo obsenčuje dobro polovico Evrope. Ta moč nam zagotavlja: ko kupa kričečih krivice prikipi do vrhuna, ko v Slovene - trpinu zmaga narodnostni čut in zavest o veliki nevarnosti, preteči narodni ekzistenci njegovi, da v onem svetem boju ne ostanemo osamljeni, da nam v onih kritičnih trenutkih ne izostane moralna podpora vseh bratov Slovanov!

Vse pri starem! Pišejo nam: Pred kratkim časom sem na tem mestu vprašal slavno vlado, kaj da misli ukreniti, da se izvede odlok, že izdan društvu Tramvaj v Trstu, s katerim se je svoječasno zaukazalo, da mora ta družba takaj odstraniti iz svoje službe vse tuje — podanike.

Pričakoval sem, da se takaj izvede to, kar se je sklenilo izvesti, ali žalibog, da sem se varal! Do danes je pri Tramvaju še vse pri starem! Gospod Camilo Deovich (č) (puro sangue), nadzornik pri Tramvaju, je še v službi, kjer terorizuje vse podrejene mu uslužbenec! Zraven njega službujejo še pri Tramvaju 35 italijanskih podanikov in en Turk!! Vse to obstoji še danes ukladno vladni odredbi in ukladno pogodbi, navedeni v »Edinosti« v zadnji notici!!

Za danes toliko, toda, temu mora slediti še marsikaj in to toliko časa, da vlada stori svojo dolžnost!

(Dostavek uredništva: O teh, za naše velike »patrijote« ne baš častnih razmerah je govoril na zadnjem shodu v Barkovljah tudi gosp. dr. Rybář, kar je razvidno iz sobotnega izdaja našega lista. Govora pa bode o tem tudi na viših mestih.)

Za zastavo pevskega društva »Kolo« je podaril g. Švec Rajko I. K. Srčna hvala.

Iz Spljeta smo prejeli včeraj brzovjavo, iz katere posnemamo, da je akademija, prirejena na korist družbi sv. Cirila in Metoda za Istro, sijajno vspela in sicer finančno in moralno.

Objava. Naznanja se, da se morejo odslej v prometu z Japonsko priporočene pošiljatve s povzetjem do navijšjega zneska 500 gold. — 400 jenov pošiljati v one kraje, kjer so poštne nakaznice dovoljene; — izvzete pa so japonske pošte v Kitaju, Formozi in Koreji.

Pošiljanje iz kraja dalje, kamor je bila pošiljatve prvotno namenjena, ni dovoljeno.

C. k. ravnateljstvo državnih železnic izvoli pojasniti tu doli navedeni kričeči slučaj nemarnega poslovanja! S postaje v Herpeljah smo dobili nastopno od 17. datirano pismo: Danes je bilo tu uradno oglašeno, da ima vlak, ki odhaja iz Herpelj proti Pulju ob 9:46 zjutraj, dve uri zamude. Trije popotniki so odšli na to na sprehod in se vrnili na postajo 20 minut prej, nego bi imel vlak oditi. Tam pa so bili iznenadeni z naznanilom, da je vlak odšel že pred 5. min.!

Ni jim kazalo drugo, nego dolgočasiti se na postaji do 5:48 (ako ne bo zopet zamude), kajti dež lije vse popoldne tako, da ni mogoče stopiti na plano.

Priporočamo torej c. k. ravnateljstvu drž. železnic skrbeti za to, da se taka grda nemarnost ne ponovi več.

Iz veteranskih krogov nam pišejo: Vprašanje o oboroženju avstrijskega veteranstva se vleče že od prvega početka veteranskih društev, a do sedaj brez uspeha. V novejšem času je zopet oživelo to vprašanje. Tako je največja deželna veteranska zaveza na Češkem, ki šteje 253 društev z 33.000 udi, dne 23. julija t. l. sklenila enoglasno, da se ukrene vse potrebno za povoljno rešitev tega vprašanja. Tudi naše, pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva stoječe I. veteransko društvo za Trst in okolice je predminolo nedeljo zborovalo v ta namen. Na tem obnem zboru se je namreč sklenilo enoglasno, da se sprejmejo vsi zakoniti pogoji, ki so merodajni za oboroženje veteranov. Temu sklepu so se pismeno pridružili veteranski oddelki v Nabrežini, Opatiji, Korminu in Rovinju.

Na obnem zboru izvoljeni odsek napravi v društveni pisarni, ulica Gelsi št. 8, zapisnik vseh

onih društvnikov, ki se strinjajo z dotičnim sklepom. Oni društvniki pa, ki so bili zadržani, udeležiti se obnega zboru, se uljudno vabijo, da se zglase v društvu (kjer se jim pojasnijo dotični pogoji) ter da se izjavijo za ali proti sklepu obnega zboru.

Koliko je takih! Od sv. Jakoba nam pišejo. In koliko je še takih med nami, ki nimajo ni mrvice samozavesti in ljubezni do samega sebe v sebi! Koliko jih je, ki slepo zametajo sebe, ki sami sebi ne pripoznavajo nikake vrednosti in ki ponižujejo svoje dostojanstvo, ki pa na drugi strani povišujejo tuje in proslavljajo tujstvo! Kar je našega, ni nič vredno, kar je tujega, je vse lepo in dobro! In potem vidi v slehernem tujcu — in makari da isti izrablja našo dlan v svojo korist in se bogati ob žuljih naših — svojega velikega dobrotnika, od katerega milosti da živi. A v resnici ne sme biti govora o kaki milosti, kjer je le pošten in krvav — zaslužek.

Takov tip je neki naš rojak tudi blizu sv. Jakoba. Nekega dne mu je reklo neko dekletce v šali, da on ni Slovenec, ker nosi po laški prikrojeno brado! A mož se je razljutil in je jel obdelovati stariše dekletca, češ: Kako učite svojega otroka?! Zahvalite Boga, da vas trpe tukaj in da vam dovolijo hoditi po tržaških ulicah!

Torej, mi bi morali Italijanom morda poljubljati roko, zato, da nas — »trpe« tukaj! Tu — na naših tleh!! Mi bi morali v svetem strahu gledati na Italijane in klanjati se pred njimi v pasji ponižnosti, ker nam »dovoljujejo« hoditi po tržaških ulicah?!

Ali je možno več in sramotnejše poniževanje, ako pomislimo, da so Slovenci tu del avtohtonnega prebivalstva in da so tudi dobrotniki mesta, ker — zastopani v vseh položajih življenja — se svojo pridnostje oplodujejo javno in zlasti gospodarsko življenje! Tujei naj bi bili, brezpravni sužnji, kjer smo domačini in državljani z vso pravico do uživanja vseh političnih in narodnih prav?!

In vendar: koliko je še naših, ki tako nizko sodijo o sebi in svoji lastni krvi!!

Dražbe premičnin. V torek, dne 19. septembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Madonina št. 24, hišna oprava; v ulici Istituto št. 13, hišna oprava; v ulici delle Legna št. 6, hišna oprava; pri Sv. Mariji Magd. Sp. št. 275, živina; v Škednju št. 158, konj, koleselj, biljard in vina; v zagati Marinella, hišna oprava; v ulici Fontanone št. 16, ob 11. uri, tehtnica in štaeunska oprema.

Med prijatelji. Antona A. iz ulice Petronio št. 8 je klical zadnjo soboto znan glas iz hleva, kjer se je nahajal, na ulico. Ko je bil zunaj, ga je zadel — star prijatelj s kamenom v glavo, da se je moral podati za rešilno postajo.

Pravda Dueati — tržaška občina. Kakor slišimo, je mestna delegacija sklenila vložiti na najviše sodišče rekurz proti razsodbi višega sodišča.

Mlada tata. Sobnemu slikarju Ivanu Grbiču iz Kjadina je bilo v soboto, ko je zaspal v krčmi »Al Cantinone« v ulici Erbette, ukradenih 9 gld. Mož je prijavil stvar redarstvu. Nekaj ur pozneje sta prišla v krčmo Marije Butkovič v ul. Rossetti 11-letni Viktor T. iz ulice Media in Ivan K. iz ulice dell' Olmo ter prosila krčmarico, da bi se smela pri njej na nekem skrivnem prostoru preobleči. Gostilničarka jima je dovolila. Zamolkli pogovor dečkov je vzbudil njeno radovednost in čula je, kako sta si dečka delila denar. Poklicala je redarje, ki so prijeli fantiča. Bila sta ista, ki sta Ivanu Grbiču ukrala 9 gld.

Tatvina dragocenosti. Emiliji Godina v ul. Giuliani št. 12. je izginilo dragocenosti za 260 gld. Sum je letel na nekega Gregorja V., ki je nedavno delal v stanovanju Godina. V. je priznal krivdo vsle4 česar so ga spremili v ulico Tigor.

Loterijske številke, izžrebane dne 16. t. m.:

Dunaj	81	34	13	61	7
Gradeec	45	57	21	37	36

Različne vesti.

Umor v Polni. (Razsodba). Kakor javljajo iz Kutnegore, je tamošnje porotno sodišče po petdnevni razpravi odločilo v stvari Hilsner, ki je bil

tožen, da je umoril Ano Hruza. Porotniki so vprašanje o zavratnem umoru z 11 glasovi proti nemu zanikali, a eventualno vprašanje o soudeležbi na zavratnem umoru enoglasno potrdili. Sodišče je vsled tega obsodilo Hilsnerja na vešala.

Pesnik Moric Jokai ženin. 75-letni ogerski pesnik Jokai se je dne 13. t. m. poročil s 23-letno gledališko igralko Bello Nagy. Mladenka je navdušila starega pesnika, ko je deklamovala neko njegovo pesem, tako, da ji je ponudil roko, kar je lepa igralka tudi sprejela. Srečna dvojica je odpotovala v Benetke. Poroka se je vršila samo civilnim potom; Jokai je protestant, nevesta pa izraelitka.

Žrtve povodnji. V Gmundenu pregrešajo dosedaj šest oseb, ki so se brčkone potopile, ko je voda vzela tamošnji most. Sploh prihajajo od vseh strani vesti o povodnjah, ki so povzročile velikansko škodo.

Porušen predor. Kakor javljajo iz Zemuna, se je vsled mnogega dežja na progi Beligrad-Niš porušil tunel pri R. lji. Promet je pretrgan. Vzhodni ekspresni vlak se je moral ustaviti pred tunelom.

Kuga na Ruskem. Kakor poročajo iz Bukarešte je rumunska vlada z ozirom na dejstvo, da na Ruskem zadnjih 20 dni ni bilo več nobenega slučajja kuge, odpravila izredne navedbe ob prestopanju meje, kakor tudi vojaški kordon.

O Levčevem „pravopisu“.

(Dalje.)

Točka 397. — Izdajati, izdajam, izdajal — izdajati, izdajem, izdajal . . . Moreš-li zapaziti v tem izraževanju kakovo razliko glede glagolovega dejanja? O prvem tvrdi, da je nedovršno, o drugem pa dovršno. Jaz ne vidim v tem prav nikakoršne razlike, — kako tudi? saj izdajati, izdajal . . . enkrat ali desetkrat zaporedoma govoreno ali pisano, pomenja mi vendarle zmerom nedovršeno ali trajno dejanje; — oh moj dragi, moj um mi uhaja! moj duh nema onega ostroumja, da bi mogel promotriti g. profesorjevo globoko učenost in bistro tančino njegovega nauka!! — Ej da, moreš li zaslediti ono razliko mej izdajam in izdajem? Jaz ne, baš tako malo ne kakor Ti ne razlikuješ glede dovršnega in ndovršnega pomena mej vzajem in vzajem in naj bi Ti jaz še toliko zatvrjeval, da je vzajem nedovršno, vzajem pa dovršno dejanje, ko je v obeh slučajih vendarle dovršno.

Izdajam . . . izdajem, zahaja . . . zahaje, oddajamo . . . oddajemo . . . , vzamejo . . . vzamejo . . . so le v govorenju razne oblike, ki čisto nič ne uplivajo na pomen glagolovega dejanja, kajti značenje njegovega dejanja spoznavamo v njegovem nezvršenem načinu in ne v sedanjem spreganji; — po tem takem je izdajati nedovršni ali trajni glagol, dovršni pa je izdati, izdam . . .

Ni kaj bistrim modričenjem je tu g. prof. Levec pokazal vso golost svojega neznanja o glagolu, in res nema o njem niti najmanjšega poumja, kakor sem uže omenil. — Pravila, kaj ne, imajo trajno krepost, tore tudi v sedanjosti; no glej, kako on v tej knjigi piše: »Ta se lahko spozna po tem, da . . . izpade, . . . da se spremeni . . . ; prehaja . . . nastane . . . ; približa . . . kaže . . . izpremeni . . . preminja . . . ; ostanje . . . izpahuje . . . ; ima . . . prestopi; kako obrazimo . . . — in tako Ti po vsej knjigi osornoj doslednostjo vse v prek premetava sedanjost in bodočnost, čim bi on bil moral rabiti le nedovršne glagole. (Pride še.)

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Pariz 17. Nekoliko antisemitov je poskušalo minolo noč preskrbeti hišo Guerina z živili, kar pa je preprečila policija. Antisemitje so zbežali in so štirikrat ustrelili iz revolverja. Nikdo ni bil poškodovan. Storilci so nepoznani. Policija je izvršila v sosednjih hišah hišne preiskave.

Atene 18. Župan v Atenah je bil izvoljen kandidat ljudske stranke, Merkuris. Vladni kandidat je ostal v manjšini.

London 18. Demonstracija v Hydeparku Dreyfusu v prilog je bila obilo obiskana in se izvršila v popolnem redu.

Pretorija 17. Odgovor Transvaala na depešo Chamberlaina povdarja, da Transvaala noče

brez potrebe vzbujati vprašanje o »sinceriteti«, marveč da hoče povspeševati mir. Transvaal se drži privoljenja za ukupno konferenco in predloga za volilno pravico po 7 letih, odklanja zahtevo po četrtini sedežev v zbornici za zlata polja in zahtevo po rabi obeh jezikov v zbornici. Transvaal vsprejemlje nasvetovano konferenco, ločeno od ukupne komisije dela pa težave glede k temu stavljenih predpogojev. Transvaal želi nujno razsodišča, je pa trdno odločen, držati se pogojev dogovorov od leta 1884, Transvaal se nadeja, da se ostane pri lastnem predlogu glede ukupne komisije in da se ne bodo stavili nadaljnji težki predlogi.

London 18. Zjutranji listi soglašajo v tem, da je negativni odgovor Transvaala zaprl vrata nadaljnjim pogajanjem in da ima v sebi najhujih posledic. »Times« menijo: Vse, kar zahtevata narod in država od svojih voditeljev, je to, da ne bodi več nikakega obotavljanja in nobenega pogledovanja. Vlada je dela roko na oralo in mora torej iti le dalje.

Išče se učenec

že praktičen v kupčiji z drobnino in papirjem. Potrebno je poznanje italijanskega in slovenskega jezika. Povprašati v trgovini s papirjem Leonardo Horber, Via delle Torri.

Mladenič

star okoli 15 let, poštene rodbine in ki je že izurjen za prodajalnico z mešanim blagom, se sprejme takoj. Natančneje poizvedbe pri našem upravnistvu, Via Molin piccolo 3. II. n.

Šivalnih strojev tovarniška zaloga Ivana Jax-a
v Ljubljani
Dunajska cesta 13.

priporoča svoje pri-
poznano najboljšje
šivalne stroje
za domačo porabo
in obrtniške potrebe

Cenilniki zastonj in franko

Razglas.

S privalejujem ces. kr. namestništva v Trstu otvorijo se v Cerknem štirje novi semnji za živino in sicer:

1. Sredpostni ponedeljek; ako je ta dan praznik, pa dan kasneje.

2. Dne 23. aprila; ako je pa ta dan praznik, pa dan pozneje.

3. Dne 14. septembra, ako je pa ta dan praznik, pa dan kasneje.

4. Dne 4. novembra; ako je pa praznik potem pa drugi dan.

Prvi semenj otvori se že v tekočem letu dne 4. novembra.

Opozarja se živinorejce in kupčevalce z živino na te novo uvedene semnje za živino.

Županstvo v Cerknem na Goriškem
dne 14. septembra 1899.

A. Kosmač, župan.

Rujav, pristen, navaden angleški sladkor

dobiva se edino v moji zalogi ter ga prodajam po zelo ugodnih cenah. Priporočam se

Anton Godnig

trgovec, Via Nuova.

Paziti na ponarejenja.

Anton Širca
GORICA
Nunska ulica št. 12.

Konsumna zaloga olja
razpošiljatve iz glavnih pridelkov od 5 litrov naprej (prosto Gorica).

Olje jedilno fino	32 nvč.
„ dalmatinsko	36 „
„ istrsko	40 „
„ namizno I.a	44 „
„ „ najfinejše	48 „
„ „ extra	56 „
„ „ specialitetno	60 „
„ Posebno za cerkveno luč	38 „

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist za očesne bolezni se je preselil

v ulico Valdirivo šte. 3, I. nad.

Ordinira na domu vsaki dan od 8 do 8^{1/2} zjutraj in od 1 do 2 popoldne. — Za uboge od 2 do 3 v ulici Molin piccolo šte. 1, I. nadstr.

„THE GRESHAM“ angleško zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Aktiva društva do 31. decembra 1897. Kron 159.997.579.—
Letno vplačilo premij in obresti do 31. decembra 1897. » 28.823.375.—
Izplačana zavarovalnina in obresti od obstanka društva (1848.) » 343.860.067.—
V letu 1897. izdanih 7468 polie za glavnicu od » 67.331.351.91

Prospekti, ceniki in v obče vse druge informacije dopošljejo se vsakemu na pismeno vprašanje od niže imenovanega zastopstva, katero dopisuje v vseh jezikih.

Glavno zastopstvo v Trstu.

Via del Teatro št. 1, „Tergesteo“ Scala IV.

Iščejo se dobri, zastopniki agentje in potovalci.

R. PRETNER - TRST

via Geppa št. 5.

Spedijska in komisijska poslovnica.

Vsprejme vsakovrstna zastopstva.

Priporoča se slavnemu slovenskemu trgovskemu svetu in drugemu občinstvu za vsake vrste pošiljatve bodisi o dovažanju v Trst ali izvažanju iz Trsta. Preskrblja vse potrebne manipulacije na carinskih uradih, vsprejemlje blago v pohrano.

Oprt na na veliko izvežbanost, pridobljeno v 10-letnem delovanju v tej stroki, zagotavlja lahko najtočnejšo postrežbo.

R. Pretner.

Korespondenca se vodi v slovenskem, hrvatskem, češkem, nemškem in italijanskem jeziku.